

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Lucae Opalenii. Marsalci Curiae Regni Poloniae. Seu
(Anagrammatice.) Pauli Næoceli De Officiis Libri Tres**

Opaliński, Łukasz

Amsterdami, 1668

Pars Capitis Tertia. De Abnegatione: quæ describitur: ostenditurquè:
quomodo tandem theosis proveniat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46825](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46825)

Et eo in-
vitante.

consiliis ejus. Suasit enim ille: *si vis perfectus esse; vade, & vende omnia, quæ habes: & da pauperibus.* Habuit què tot sibi obsequentes: qui relictis omnibus, secuti sunt eum. Adeoque hæc derelictio, ei placuit; ut cuidam de hereditate herciscunda sollicito, & ut divideretur ab eo petenti; detrectaverit: subjunxerit què: *videte & cavete, ab omni avaritia, quia non in abundantia cujusquam vita ejus est, ex his quæ possidet: Ante verò discipulis edixerat: Nolite possidere. Ne verò egestatem timerent; vario exemplo Divinæ providentiæ commonuit: & qui dedit animam, & corpus; daturum certò alimenta, & vestem.*

Merito
itaque
hoc agen-
dum.

Merito itaque, Abrenuntiatio acceptanda: non modò quia jussa, aut suaasa; sed quia, ad amorem divinum necessaria: & hoc potissimum fine, si non re ipsa, saltem animo & affectu implenda. Magnum enim obicem, curæ hujus seculi, ponunt Deo: prohibent què ne animos nostros invisat: & intret. Non potest esse hospes, sollicitæ mentis, & turbatæ, circa plurima: sed quietæ: vacuæ: & illi soli vacantis.

PARS CAPITIS TERTIA.

Indivini-
natio.
Vel Dei-
ficatio.
Abnega-
tio neces-
saria.

De Abnegatione: quæ describitur: ostenditur què: quomodo tandem theosis proveniat.

Non satis verò est, ut Deo vivas; carne & cupiditate mori; non potes eum sequi,

qui, nisi non modò ista, quæ tibi adhærent, sed etiam *teipsum*, *deseras*. Non potes verè eum amare; nisi non modò tua, sed te etiam, oderis. Denique; Deus in homine non erit: (inquit verè Bernardus;) si de homine, quidpiam supererit. *Necessaria itaque post Mortificationem, & Abrenuntiationem, Abnegatio: est què hic tertius, ultimusquè gradus, ad amorem Dei. Per hunc enim dum animam vacuum, prorsus invenit Deus; eam ingreditur: inhabitat: replet: compotem sui facit: & amantem vera fruitione dignatur. Definitur, suiipsius mors.*

Ad amorem Dei.

Modum ejus & rationem, jam attuli in *Ejus mē- parte: cùm tertium supremumquè Fortitudo supra.* tudinis gradum explicarem. Ibi enim deduxi: *in victoriâ proprii Spiritus, & quadam animi morte*, culmen virtutis consistere. Huc ergo id pertinet: & uberiùs explicandum est. Humilitatis enim, de qua ibi actum, consumatio est, in eâ Abnegatione, quam Deus veram videat.

Fit verò illa; quadam *abdicacione, animi Fit, me- facultatum: earumquè Deo mancipatione. moriam Deo obfi- Nempe, memoriam ad omnium imaginum, gnando. & Phantasmatum copiam, clausam & Deo obfignatam habendo: & continuò, hunc unum, cogitatione respiciendo. In intellectu, Frænando intellectu. procaces, & (ut ille ait) rabidè furentes ratiocinationes frænando: & ad jussum Dei, præscriptum, præceptumquè fidei, ac regulam*

Voluntatem mandatacipando. *am relinquendo voluntatem: libertatemque datam arbitrii, velut restituendo Deo: & ut facipando. at voluntas ejus; sincerè petendo: curando: implendo.*

Sui Nichil agnoscendo. *Hinc prodibit exigua, aut potius nulla, virium suarum fiducia. Hinc subsistemus in se: ne rapiamur supra se. Hinc ad omnia, quæ nos attollere possint, respondebimus, illud Joannis: Non sum. Hoc enim nobis propriè convenit: Nam, qui est; solus Deus est. Quicumque autem existimat, se aliquid esse, cum nihil sit, ipse se seducit.*

Hæc est Christi doctrina & exemplum. *Id Christus, & docuit: & monstravit. Cùm beatos pauperes Spiritu dixit: id est; non externorum modò, sed sui etiam vacuos. Cùm discere à se iussit: non mundum fabricare; (inquit Augustinus) non mirabilia facere; nec mortuos suscitare; sed se abnegare; id est; humiles corde esse: Cùm semetipsum exinanivit: formam servi accepit: se totum obtulit: posuit animam, aut perdidit, propter Deum. Et denique edixit: qui vult venire post me, abneget semetipsum: & sequatur me.*

Quod eximie ostendit, crucifixus *Sed uti priores duas partes, Mortificationem nempe, & Abrenuntiationem; ita potissimum Abnegationem, implevit exactissimè: in theatro illo miri exempli: & eximie virtutis: In throno veræ ac solidæ constantiæ: In novâ cathedrâ mundo igno-*
tæ

tæ doctrinæ: In arbore abditæ, & cœlestis
 scientiæ: in Cruce, inquam: quæ ex hinc
 facta est virtus Dei, & sapientia vera. In
 hac, inquam, factus, gratum Deo, & ne-
 cessarium hominibus spectaculum; quæ
 totâ vitâ docuit, & egit; illustri confirma-
 vit, & testatus est, Epilogo. Ibi, dolorem, ^{Quod su-}
 egestatem, contemptum, ferenda ostendit: ^{se descri-}
 meriti, immò debiti causâ. Ibi, fixus, ma- ^{bitur.}
 nus pedesquè, & ut figeretur, factus obe-
 diens; immolavit sui arbitrium: & corpore,
 fortunâ, animo, *oblatus est, quia ipse voluit.*
 Ibi, (quod maximum:) in tanta corporis
 afflictione, omni consolationi internæ re-
 nuntians, angorem summum, tædiumquè
 ac derelictionem Dei, ad animum admit-
 tens; solâ se sustentans, in se collectâ ac in-
 victâ patientiâ; nec succumbens; homi-
 nem exiit: triumphavit: Deo impendit:
 & hoc ipso infinitum mervit: præstititquè.
 Ibi denique; postquam elevatus est, traxit
 omnes ad se. Ibi, monuit per Apostolum:
 ut *nihil scire velimus, nisi JESUM, &*
hunc crucifixum. Invitavit per eundem: ut
 Christo simus confixi cruci: mortificatio-
 nem ejus in corporibus portantes, paupe-
 res Spiritu, ac improperii ejus libenter
 consortes.

Quòd verò ea ratione exactissimè Dei *Ea ratio-*
amor acquiratur, impleaturquè: Manife- *ne imple-*
stum exinde est: quia sui ipsius occiditur. *tur Dei*
amor,

Qui verò amat animam suam, perdet eam, & qui eam perdit propter Deum, eam invenit, etiamsi non quærat. Non inquam, verus Dei amans, eam quærit: nec hoc agit; ut ex officio amoris divini, bene ei sit: id enim jam esset amoris proprii: sed *omnis*

*Qui de-
bitus Deo.*

præmii oblitus, amat Deum: primùm, quia meretur: immò debet amari: cum sit unicum

*Qui prior
dilexit
nos.*

& totum naturæ rationalis *bonum*. Deinde, quia ipse prior dilexit nos: & ex hac dilectione se immensum communicavit, in bonis, naturæ, gratiæ, gloriæ. Communicavit, inquam, peculiariter, humanæ naturæ: etiam supra Angelos: idquè in Incarnatione, & Eucharistia. Postrema demum causa amoris Divini est: quia *eum amare*

*Suavis
est Domi-
nus.*

volupe est: & expedit. Volupe imprimis: quoniam suavis est Dominus: & quicquid hinc pulchrum, delectabile, jucundum; ab ipso

*Et benefi-
cius.*

originem habet: scaturigo ejus parva, gutta & umbra est, boni illius infiniti: Expedit deinde: quia benignus, summè beneficus, & ipsa felicitas: quâ adeptâ, secura ac beata

*Ideo toto
corde a-
mandus.*

quies: unaque pax animo. Diliges itaque; ob præceptum, meritum, debitum, & ultimò, præmium; diliges inquam; Dominum Deum tuum, ex toto corde tuo, ex tota anima, ex tota virtute, ex omnibus viribus, & ex tota mente.

Ab hoc amore *prodibit ὁμοιωσις, ἀκολούθεια,* & deinde *θεωσις*. Id est, *Assimilatio, Affe-*
ctatio,

ctatio, & (ut ita vertam) *Deificatio*. Prio-^{Vetus} res duas partes, dum eruditè Lipſius, ex ^{Philoso-} ſcitis veterum, & Stoicorum præfertim, ^{phia mul-} deducit; Luculenter profectò, quantum ^{ta vera} profana Sapientia, ad Divinam affurrexe- ^{vidit.} rit, ostendit. Meritòquè miratur, quomodo ad profanos, augusta hæc, & sancta, vel delata sint, vel illapsa. Utrumque probabile esse Clemens Alexandrinus dicit. Dum Plato, (inquit) hæc docuit: seu concurrens cum dogmate legis; (solent enim magnæ mentes, nudæ affectuum, veritatem attingere:) seu id è sacris didicit: uti semper cupidus omnes doctrinæ: Quanquam profectò, si inspicis; parcè ille & languidè, talia quæ ducunt ad Deum: nec eo Spiritu; quo propriæ rationis dictamina.

Consentienter tamen veritati docuere; ^{Homoio-}τέλει & εἶναι ὁμοίωσιν Θεῶν: Finem esse, Dei ^{sin Dei,} assimilationem. Hoc enim Deus ipse, & ^{docuit:} voluit: & edixit. Voluit primùm: cùm ad ^{seu assi-} imaginem, & similitudinem sui hominem ^{miliatio-} creavit: Edixit deinde: dum; ^{nem.} *sancti estote,* (ait;) *quia ego Sanctus sum Dominus Deus* ^{Confor-} *vester.* & Christus: *Estote perfecti, sicut* ^{miter ve-} *Pater vester coelestis perfectus est.* Apo- ^{ritati.} *stolus verò; imitatores Dei nos esse debere* dicit: illiquè, quâ potest, similes. Definit verò, hanc Assimilationem, satis conformiter, Plato: *δικαιον κὶ ἅσιον γενέσθαι:* *Justum & Sanctum fieri.* Nempe; *ut simus in san-* ^{ctita-}

Etitate, & justitia, coram ipso: qui verè solus Sanctus, & justus est.

Item acolutian: seu affectationem.

*Ἀκολούθια, Affectatio, seu Obedientia est. Hanc quoque veteres agnovere. Unde Epictetus: Præcipuus Philosophorum, inquit, sermo; brevis admodum est: quid enim longum dicere? τέλος ἐστὶ τὸ ἐπιθεῖν θεῷ, Finis est, sequi Deum. Hoc Christus requirit: dum toties; *Sequere me: & tu me sequere: & nisi quis reliquerit omnia & sequatur me: & vos qui secuti estis me: toties, inquam, ingeminavit. Hæc sequela, seu Obedientia est; Deo, se submittere: omnia ad eum referre: ab illius nutu pendere:**

Quæ à Christo jussa.

Et à multis præstita.

*audire quid loquatur in nobis Dominus: petere, ut jubeat, quod vult: & promptè exequi, quod jusserit: Ecce me: mitte me: dicebat ille: Alter; *Domine, quid me vis facere?* Alius; *loquere, audit servus tuus: vel; paratus sum: & paratum cor meum: Idem tu dic, ac præsta: & postquam tibi innotuerit voluntas Dei; actu & facto eam imple.**

Denique Theosin: seu Deificationem.

Tertia est Θεώσις: seu (ut semel verti) Deificatio. Hæc itidem, veteri Philosophiæ, non ignota prorsus. Non quidem, in illa infana assertione; qua sapientem Deo parem, immò potiolem, docuere: Id enim, non minus stultum, quàm impium: sed eo sensu; quo dixit Laertius in Zenone: Divinum, esse sapientem: habere enim

enim in se, quodammodo Deum. Ideoque alter dixit: eum Θεὸν ἐξ ἀνθρώπου ἐπιδουλεύοντα γένεσθαι: cupere, ut ex homine, Deus fiat.

Hoc, Sapientia Christiana, non tam cupit, *Quam* nec suis viribus curat, & molitur; Id enim *sapientia* esset, pravi, perversi, superbi illius spiri- *Christiana* tus, ambitiosè, & arroganter ascendere, & *na exe-* similem fieri altissimo, volentis: Sed, ut *quitur.* dixi; hoc agit: *ut se seipso spoliaret: privet: orbet: quo capax Dei fit:* eumquè demum ultrò il- labentem, recipiat: ac patiatur: prout de Dyonisio illo dictum, quod esset. παθών *Patiens* τὰ θεῶν. *divino-*

Porro, id eum velle, exinde evidens est: *rum.* quòd ideo, *ipse homo factus est, ut homo fieret Deus:* Quòd filios nos vocat: &, ut nominemur, & simus; requirit: id est; ut gratiæ cooperando, efficiamur, unus cum illo Spiritus: Divinæ consortes naturæ: & in eam convertamur. Cujus rei similitudo *Dum* peti potest, ab ignito, & candente ferro. Il- *velut fer-* lud enim, prorsus suam naturam amittere *rum can-* videtur: dum recipit igneam. Nam ex fri- *dens.* gido, opaco, duro, gravi, urit: splendet: mollescit: levius fit: sic anima verè à Deo possessa. Et ut possideatur; per triplicem recensitam ἀσκήσιν, Mortificationem, inquam, Abrenuntiationem, & Abnegationem *In Dei* apta, tota immutatur: & Divina fit. *naturam* *mutatur.* Ita ut, &, dum hîc vivit, dicere possit; *vivo ego jam non ego, vivit in me Deus.* Et, dum hinc

hinc migrabit, tum demum verè, tota Diva erit.

perfectus
finis. *τέλειον τέλος*, finem operi imponam;) ma-
Conclusio: nifestum est: ea quæ hæctenus de Officiis
& Syno- dixi, huc cuncta referri: & hoc compen-
psis totius dio contineri. *Facile enim est; Concupiscen-*
operis, *tiarum victorem, Commotionum arbitrum,*
Virtutum compotem, id est Probum; Deinde;
Charitatis; in jure Potestatis Domini, Obli-
gationis studiosum; Denique Pium; in sensu,
cultu, & Amore erga Deum, esse: Facile,
inquam cuncta hæc implere Mortificato: Re-
nuntianti externis: & se Abneganti: Id est; ad
Dei amorem cuncta referenti: Inde verò to-
tum, id quod sis, in causam tui, finem-
què seu Deum, se transformanti.

Cum vo-
to: ut si-
mus com-
potes finis
seu Dei.
Fac ergo ô Deus: ut hunc finem no-
strum cognoscamus: & ad illum; vel hoc
scripto; quod tua ope cœptum, finitum-
què est; deveniamus: ut, inquam, trans-
formemur, in eam; quam nobis creatione
indidisti; & Redemptione, ac Sanctificati-
one, reparasti; Imaginem tuam: Et vitâ,
animoquè appetamus; referamus; & affe-
quamur; TE, UNUM, VERUM, BONUM.

A P P E N D I X

AD LIBRUM TERTIUM.

Monita
pauca
appen-
duntur.

DEduxi, ut vides Lector, rem; quò desti-
naveram: & unde; *ultra, & altiùs, non*
itur.